

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-373

7.4.2026

Frende Skadeforsikring AS

Lystbåt/fiskebåt

Vanninntrengning – nedbør eller plutselig skade?

Sikrede oppdaget at fritidsbåten lå dypere i vannet enn vanlig, og at det var kommet vann inn i motorrommet. Sikrede hadde måkt båten fri for snø kvelden i forveien. Det hadde snødd og blåst gjennom natten, og det lå snø oppå båten da sikrede kom tilbake neste dag kl. 12. Foretaket hadde innhentet uttalelse fra eksternt og intern takstmann. Foretaket avsto dekning under henvisning til at forsikringen ikke dekket skade forårsaket av nedbør. Sikrede var uenig. Det var minimalt med snø i båten, og båtens konstruksjon og solide egenskaper gjorde at den måtte tåle forholdene. Snø kunne derfor ikke være skadeårsaken. Sikrede anførte at skadeårsaken var lekkasje rundt eksosgjennomføringen, slik at skaden hadde oppstått plutselig og uforutsett. Under behandlingen hos Finansklagenemnda innhentet sikrede en ny takst som konkluderte med at det ikke var snø, men en manglende bolt, som førte til at båten tok inn vann og kantret. Foretaket ble bedt om å kommentere taksten, uten at dette ble gjort. Nemnda la taksten til grunn, og kom derfor til at sikrede hadde krav på erstatning for skadene.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på fritidsbåt.

Sikrede har kaskoforsikring for fritidsbåt med forsikringsperiode fra 1.10.24 til 1.10.25.

Forsikringen har følgende dekningsbestemmelser:

5.1 DISSE SKADENE ERSTATTER VI PÅ KASKO

Kasko omfatter plutselig og uforutsett (uventet) skade

1. i forbindelse med hærverk
2. oppstått ved sammenstøt, grunnstøting, stranding, kantring, synking eller brudd på mast eller bom
3. som skyldes at boblehavn svikter, hvis båten mot betaling er i opplag hos andre
4. oppstått under transport til lands og til vanns
5. som skyldes en plutselig og uforutsett (uventet) ytre påvirkning med mindre hendelsen er unntatt i punkt 5.2.

5.2 DISSE SKADENE ERSTATTER VI IKKE PÅ KASKO

Du har ikke rett til erstatning for skade som skyldes [...]

3. frost, is-sprengning eller nedbør [...]

Sikrede har forklart at han sist var ute med båten 4.1.25. Det var da ikke problemer med båten eller tegn til vanninntrengning. Båten ble deretter fortøyd på sin vanlige båtplass. Det kom noe nedbør 6.1.25, og sikrede så til båten ca. kl. 18.00. Han sjekket båten og måtte vekk all snø. Det er ikke blitt opplyst om ytterligere nedbør den kvelden, men 7.1.25 skal det ha kommet mye nedbør i

form av snø. Sikrede ankom båtplassen ca. kl. 12.00. Da hadde båten kantret over på styrbord side. Det var minimalt med snø i båten. Da sikrede åpnet motorrommet, så han at det var kommet inn mye vann. Sikrede tok umiddelbart kontakt med redningsskøyta, som så tauet båten til A's verksted. Utfra det opplyste, skal motoren og alt det elektriske i motorrommet være ødelagt som følge av vanninntrengningen.

Sikrede sendte skademelding til foretaket 29.1.2025. Sikrede meddelte at følgende skade hadde oppstått:

Saltvann kom inn i motor rom og thruster rom

Sikrede beskrev hendelsen slik:

Da jeg kom ned tirsdag kl 1200 så jeg at båten lå veldig dypt iforhold til vanlig.

Det var mye vann i motor rommet og i baugen på båten, ringte redningsskøyta for hjelp til å lense, de var på oppdrag så R kom med pumper. Når meste parten av vann var pumpet ut kom redningsskøyta og slepte meg til A pga V ikke hadde plass til meg. Det løftet B meg opp på land.

Foretaket avsto kravet i e-post av 30.1.2025 og viste til at forsikringen ikke dekker skade som er en følge av frost, issprengning eller nedbør. Foretaket viste videre til uttalelse fra ekstern takstmann ved A:

Årsak er etter min vurdering vannlekkasje rundt eksosgjennomføring akterspeil som har ført til hendelsen. Bilder viser at lekkasje har vært over tid.

Båten har mest sannsynlig blitt tyngt ekstra ned av snø slik at eksosutløp har ligget lengre ned i vann en normalt, og mer vann lekker inn (er vannlekkasje rundt flens og skruer) og fører til at båt blir tyngre, ligger lavere i vann etter som båten fylles opp.

Jo lengre ned i vannet båten ligger jo mer trykk og vann kommer inn.

Det er ikke påvist andre årsaker/lekkasjer som kan ha ført til hendelsen.

Foretaket innhentet deretter ny vurdering fra egen takstmann og meddelte sikrede i e-post av 6.2.25 at det opprettholdt avgjørelsen etter ny gjennomgang. Den eneste forklaringen på vanninntrengningen var nedbør.

Sikrede kontaktet foretaket per e-post av 12.2.25 og 21.2.25 med forespørsel om å få oversendt vurderingen til foretakets interne takstmann. Utfra det opplyste skal ingen av henvendelsene ha blitt besvart.

Sikrede klaget til Finansklagenemnda 18.2.25 og anførte at nedbør og snømengden ikke kunne være årsaken til skaden. Det ble særlig vist til vær- og vindforholdene på skadedagen og lagt ved relevant statistikk fra yr.no. Sikrede har også fremlagt egen takstrapport som støtte for sitt syn.

Sikrede krever dekning under forsikringen og bestrider at skaden skyldes nedbør. Det er foretaket som har bevisbyrden for at unntaket om at skaden skyldes nedbør kommer til anvendelse. Det var minimalt med snø i båten på skadedagen, og sikrede hadde måkt og sett til båten kvelden før. Selv om det snødde på skadedagen, tilsa vindforholdene at snøen ikke ble liggende på båten, men i all hovedsak ble blåst bort. Båtens konstruksjon og solide egenskaper tilsa også at den lille snømengden ikke kunne være hovedårsaken til kantringen.

Sikrede anfører subsidiært at skadeårsaken er lekkasje rundt eksosgjennomføringen og dermed har oppstått plutselig og uforutsett. Sikrede viser til HR-2024-2040-A og anfører at det har vært en gradvis forringelse av en pakning, som har ført til at vann trenger inn i båten.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at skaden må skyldes nedbør/snøtyngde. Det er ingen annen forklaring på hvorfor båten tok inn vann. Det var ikke funnet skader på skroget. Båten skal tåle mye vind og sjø, slik at det må utelukkes at vind og bølger er årsaksfaktor.

Foretaket bestrider at foretaket har bevisbyrden for at skadens årsak var nedbør.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på fritidsbåt som følge av vanninntrengning.

Sikredes forsikring omfatter «plutselig og uforutsett (uventet) skade» bl.a. «ved sammenstøt, grunnstøting, stranding, kantring, synking eller brudd på mast eller bom». Forsikringen har unntak for «skade som skyldes» bl.a. «frost, is-sprengning eller nedbør».

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. bl.a. Rt-2002-1517:

Det er et uomtvistet og klart utgangspunkt at det er en forutsetning for forsikringsselskapets ansvar at forsikringstakeren sannsynliggjør at det foreligger et forsikringstilfelle.

Dette innebærer at det er sikrede som må sannsynliggjøre at det foreligger en skade som er dekket av forsikringsavtalen og sannsynliggjøre omfanget av skaden, jf. bl.a. FinKN 2024-4. Skal foretaket påberope seg et unntak fra dekning, er det derimot foretaket som har bevisbyrden for at unntaket kommer til anvendelse, jf. bl.a. FinKN 2022-740 og 2015-143.

Nemnda forstår saken slik at båten kantret, og at foretaket har akseptert at dette i utgangspunktet er omfattet av forsikringen. Foretaket anfører imidlertid at unntaket «for skade som skyldes [...] nedbør» kommer til anvendelse.

Formuleringen «skyldes [...] nedbør» betyr at nedbør må være en nødvendig betingelse for skaden. Hvis nedbør er en nødvendig betingelse for skaden spiller det ingen rolle om skadene oppsto plutselig ved en enkeltstående hendelse eller over tid, jf. FinKN 2025-1295.

Foretaket har innhentet uttalelser fra ekstern og intern takstmann. Sistnevnte takstrapport er ikke fremlagt. Den eksterne takstrapporten angir skadeårsaken som «mest sannsynlig» å være at båten har blitt tyngt ekstra ned av snø, slik at eksosløpet har ligget lenger nede i vannet enn normalt, som igjen har ført til at mer vann lekker inn og båten tynges enda mer og fylles opp av vann. Ifølge takstrapporten er det ikke påvist andre mulige årsaker til skaden.

Sikrede har derimot anført at skaden skyldes en gradvis forringelse av en pakning, men denne anførselen er ikke dokumentert og kan derfor ikke regnes som tilstrekkelig sannsynliggjort.

Sikrede har videre anført at det var minimalt med snø i båten, og at den kun lå kort tid uten tilsyn. Videre skal båten ha vært robust og solid og ment å tåle harde forhold hele året. Sikrede har også i ettertid fremlagt en ekstern rapport datert 6.2.26, som bl.a. uttaler:

Det aktuelle været før båten tok skade skal ikke i seg selv utgjøre fare for den aktuelle båten. Årsaken til skaden er ikke uforholdsmessig mye snø på båten.

Ved egen besiktelse av båten, ser man at en av boltene som holder eksosrøret/flensen festet til skrogsiden mangler. ... Det fremstår for undertegnede som at årsaken til skaden er at bolten har falt ut, blitt presset ut av frostsprengning eller at is eller annen ytre påkjenning kan påført eksosgjennomføringen en ytre påkjenning som kan ha ført til at bolten falt ut.

Selv ved normal vekt i båten i forhold til godkjenning fra fabrikant, vil dette føre til at båten ligger akkurat dypt nok i vannet til at medfører at båten tar inn vann i hullet, på grunn av den manglende bolten.

Hvorfor lenseutstyret ikke holdt båten flytende er vanskelig å si. Det kan være feil på utstyret, det kan være underdimensjonert i forhold til vanninntrengningen, etter timer med lensing kan batteriet gå tomt for strøm eller det kan skyldes andre årsaker.

Slik saken fremstår med de opplysninger som har tilkommet meg, er dette en skade som har oppstått plutselig, upåregnelig og som båteier ikke har hatt mulighet til å avverge. Opplysningen om at han kvelden før tok bort snø fra, og hadde tilsyn med båten uten å oppdage noe normalt, underbygger dette.

Ut fra denne taksten er det ikke snø, men en manglende bolt, som førte til at båten tok inn vann og kantret. Foretaket er anmodet om å kommentere uttalelsen, men har tross purring ikke kommet med noen innsigelser. Nemnda mener derfor denne taksten må legges til grunn.

Foretaket er etter dette ansvarlig for kantringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).